

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

**ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ
ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**

Μάθημα: ΕΛΛΗΝΙΚΑ
Ημερομηνία: 12 Μαρτίου 2011
Διάρκεια εξέτασης: 1 ώρα και 30 λεπτά.

**ΤΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΡΕΙΣ (3) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΔΟΘΟΥΝ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ**

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΕΚΘΕΣΗ

(Μονάδες 50)

Να αναπτύξετε σε 400 περίπου λέξεις το πιο κάτω θέμα:

Η αξία και η σημασία της ελευθερίας σε όλες τις μορφές της (πνευματική, οικονομική, πολιτική ...) είναι αναγνωρισμένη σε όλο τον κόσμο.

Ζητείται από σας, αφού αποσαφηνίσετε την έννοια της πολιτικής ελευθερίας, να παρουσιάσετε τόσο τους όρους (προϋποθέσεις) λειτουργίας της, όσο και τα πολλαπλά αγαθά που προκύπτουν προς όφελος των ατόμων και των κοινωνιών.

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ

(Μονάδες 30)

Να διαβάσετε με προσοχή το πιο κάτω κείμενο και να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν :

Άνεμος από την Αραβία

Από τις Ηράκλειες Πύλες έως τον Περσικό Κόλπο ο αραβικός κόσμος επαναστατεί, βρίσκεται σε περίοδο ριζικής ανακατάταξης, της οποίας οι επιπτώσεις θα επηρεάσουν και τη χώρα μας και ολόκληρη την Ευρώπη. Η Λιβύη και η Αίγυπτος είναι «δίπλα» μας, είναι φυσικοί εταίροι για την ανάπτυξη της χώρας μας αλλά και πηγή κινδύνων όταν οι ίδιες δεν ευημερούν.

Εμείς σήμερα πενθούμε αυτά που χάνουμε, κινδυνεύουμε να βουλιάξουμε στον φόβο και την αντίδραση. Οι Άραβες, στην αρχή της επανάστασής τους ακόμη, αποτινάσσουν τον ζυγό αυταρχικών καθεστώτων, με δική τους βούληση και δικό τους αίμα. Αποκτούν μια νέα αυτοπεποίθηση, μια αισιοδοξία που δεν είχαμε δει έως σήμερα. Πολεμώντας για την ελευθερία τους, όμως, μας προσφέρουν μια μοναδική ευκαιρία να βγούμε από τα σύνορά μας. Οι Έλληνες είναι οι μόνοι Ευρωπαίοι που μπορούν να πουν στους Άραβες με καθαρή συνείδηση ότι και αυτοί πολέμησαν να ελευθερωθούν από ξένους κατακτητές και από αυταρχικά καθεστώτα και ποτέ δεν κατέλαβαν τις χώρες των γειτόνων τους για να τους υποδουλώσουν. Την ίδια ώρα, οι Έλληνες έχουν την ευρωπαϊκή εμπειρία που τους επιτρέπει να βοηθήσουν τους γείτονές τους να αναπτύξουν δημοκρατικούς θεσμούς και διαδικασίες. Μπορούμε να φανούμε χρήσιμοι σε φίλους λαούς την ώρα της μεγαλύτερης τους ανάγκης και την ίδια ώρα να είμαστε άξιοι εκπρόσωποι της Ευρώπης (και όχι επαίτες ή φτωχοί συγγενείς).

Το μεγάλο ξύπνημα των Αράβων είναι το σημαντικότερο γεγονός στην περιοχή μετά τη χάραξη των συνόρων από τις αποικιοκρατικές δυνάμεις στο τέλος του Πρώτου Παγκόσμιου Πολέμου, μετά την ίδρυση του Ισραήλ το 1948 και μετά την καθιέρωση αυταρχικών καθεστώτων στις περισσότερες χώρες (είτε μοναρχίες είτε το αποτέλεσμα πραξικοπημάτων). Τα σύνορα είχαν σχεδιαστεί χωρίς να δώσουν λογαριασμό για την ιστορία και τις φυλετικές και θρησκευτικές διαφορές της περιοχής, με προφανή στόχο τη δημιουργία ατελείωτων διενέξεων (προς όφελος των Ευρωπαίων). Οι πηγές έντασης είναι πολλές, και αν δεν αντιμετωπιστούν με μεγάλη προσοχή, η περιοχή θα αργήσει πολύ να σταθεροποιηθεί. Αν οι εξελίξεις είναι ομαλές και οι περισσότερες αραβικές χώρες γίνουν πιο δημοκρατικές, διανέμοντας τον πλούτο τους στους πολίτες, θα δούμε πρωτοφανή οικονομική ανάπτυξη στην ευρύτερη περιοχή, με το άνοιγμα νέων αγορών και την ενεργοποίηση δεκάδων εκατομμυρίων νέων καταναλωτών. Οι γειτονικές χώρες και ολόκληρη η Ευρωπαϊκή Ένωση θα κερδίσουν. Το πετρέλαιο θα ρέει, η λαθρομετανάστευση προς την Ελλάδα και άλλες ευρωπαϊκές χώρες θα διακοπεί και σιγά σιγά ίσως εδραιωθούν οι θεσμοί οι οποίοι βοήθησαν τις δυτικές κοινωνίες να αναπτυχθούν και να γίνουν μαγνήτης για άλλους λαούς.

Αλλά οι παράγοντες που μπορούν να διακόψουν τέτοια πρόοδο είναι πολλοί και επικίνδυνοι. Τα περισσότερα καθεστώτα του αραβικού κόσμου βασίστηκαν πάνω στην εξαγορά κοινωνικής ηρεμίας μέσω επιδοτούμενων τροφίμων και παχυλών μισθών, ενώ επέβαλαν την τάξη δια του φόβου. Σήμερα ο φόβος έχει εξανεμιστεί. Αν διακοπεί η χρηματική βοήθεια προς τον λαό - είτε λόγω μειωμένων εσόδων από το πετρέλαιο είτε λόγω της ραγδαίας αύξησης στις τιμές των τροφίμων - η αντίδραση θα είναι χασοτική. Η ευρύτερη περιοχή θα δεχθεί μεγάλο κύμα μεταναστών, οι δοκιμαζόμενες χώρες θα έχουν ανάγκη σημαντικής χρηματικής βοήθειας από την Ευρώπη, ακραίες πολιτικές και θρησκευτικές ομάδες θα αναπτυχθούν και η τιμή του πετρελαίου θα ανέβει κατακόρυφα, πυροδοτώντας νέες αυξήσεις στις τιμές των τροφίμων. Φτώχεια και αναρχία σε οποιαδήποτε αραβική χώρα θα φέρουν νέα προβλήματα και νέα βάρη στην Ελλάδα και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αναγκάζοντάς τις να δεχθούν πρόσφυγες, να εντείνουν την ανθρωπιστική βοήθεια ενώ θα πληρώνουν περισσότερα για πετρέλαιο, τρόφιμα και για τις κοινωνικές συνέπειες μιας ύφεσης που είχε αρχίσει πριν από την «Άνοιξη των Αράβων».

Εκεί που βουλιάζαμε, που φοβόμασταν ότι δεν είχαμε τις δυνάμεις και τα εφόδια για να σωθούμε, οι γείτονές μας ανακάτεψαν ξαφνικά την τράπουλα. Μας έδωσαν την ευκαιρία να μπούμε πάλι στο παιχνίδι.

(Από τον εγχώριο τύπο)

Ερωτήσεις:

1. Να αποδώσετε **περιληπτικά και με δικά σας λόγια** το περιεχόμενο του πιο πάνω κειμένου σε 100 - 120 λέξεις.
(μονάδες 10)
2. Για **ποιους λόγους**, κατά τον συγγραφέα, μπορούμε ως Έλληνες να φανούμε χρήσιμοι στους φίλους αραβικούς λαούς την ώρα που δοκιμάζονται;
(μονάδες 10)
3. Ποιος θα είναι κατά τον συγγραφέα **οι αρνητικές επιπτώσεις** εις βάρος της Ελλάδας και άλλων ευρωπαϊκών χωρών στην περίπτωση πτώχευσης ή αναρχίας στις αραβικές χώρες;
(μονάδες 10)

Οι λέξεις των ερωτήσεων 1 – 2 είναι παρμένες από το ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ.

1. Να βρείτε και να γράψετε **τη σωστή αντίθετη λέξη** από τις τρεις επιλογές που σας δίνονται για την καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις:

- α) εδραιώνω: παύω, κλονίζω, τερματίζω
- β) ατελείωτος: τελευταίος, άτεγκτος, περιορισμένος
- γ) επιτρέπω: απαγορεύω, χαλαρώνω, δυστροπώ
- δ) ακραίος: απόρρητος, μετριοπαθής, οριστικός
- ε) εταίρος: άλλος, σύμμαχος, εχθρός

(μονάδες 5)

2. Να βρείτε και να γράψετε **τη σωστή συνώνυμη λέξη** από τις τρεις επιλογές που σας δίνονται για την καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις:

- α) εξανεμίζω: ανεμοδέρνω, διαμηνύω, εξαφανίζω
- β) διακόπτω: αναστέλλω, προσβάλλω, διαβρώνω
- γ) ραγδαίος: εύκολος, σφοδρός, απότομος
- δ) επιδοτώ: φορτίζω, φουσκώνω, επιχορηγώ
- ε) εξαγορά: εξώνηση, εξάλειψη, εξάρτυση

(μονάδες 5)

3. Να αποδώστε τη **σημασία των πιο κάτω λόγιων φράσεων** με ισοδύναμες λέξεις/φράσεις της κοινής Νεοελληνικής.

- (α) Αντίπαλον δέος
- (β) Άχθος αρούρης
- (γ) Μερίς του λέοντος
- (δ) Καυδιανά δίκρανα
- (ε) Δαμόκλειος σπάθη

(μονάδες 5)

4. Να **εντοπίσετε και να διορθώσετε λάθη** (ορθογραφικά, συντακτικά, γραμματικά) που τυχόν υπάρχουν στις πιο κάτω προτάσεις/φράσεις.

Ο υιός της νέας γρίπης δεν περιλαμβάνεται στους σύνηθες (υιούς) που ξέρουμε. Αυτή είναι η άποψη του επικεφαλής της επιστημονικής ομάδας που πραγματεύει το θέμα. Έγιναν και γίνονται ενδιαφέροντες συναντήσεις της δημοφιλής αυτής επιστημονικής ομάδας στην Ευρώπη. Το θέμα αυτό μετατράπηκε λανθασμένα σε ένα από τα ακανθώδες ζητήματα. Μπήκε σε τριετές προγραμματισμό με τελικό σκοπό την εξάλειψη του φλέγον αυτού προβλήματος.

(μονάδες 5)

Copyright 2011 – Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση με οποιοδήποτε μέσο όλου ή μέρους του περιεχομένου χωρίς τη συγκατάθεση του εκδότη.